

ประโยค ป.ธ. ๔
แปล ไทยเป็นมคธ
สอบ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๑. ภิคุชัฏทังหลาย ทูลถามว่า ชน ๕๕ คน มียสกุลบุตรเป็นหัวหน้า ทำกรรมอะไรไว้ พระเจ้าข้า ฯ พระบรมศาสดา ตรัสว่า ชนทั้ง ๕๕ คนนั้น ปรรณาคความ เป็นพระอรหันต์ ในสำนักพระพุทธเจ้าพระองค์หนึ่งอยู่ ทำกรรมที่เป็นบุญไว้มากแล้ว ภายหลัง เมื่อพระพุทธเจ้า ยังไม่อุบัติ เป็นสหายนัน ทำบุญทั้งหลาย โดยรวมตัวกันเป็นพวก เทียวจัดแจงร่างศพคนอนาถา ฯ วันหนึ่ง พวกเขาพบ(ศพ) หญิงตาย ทั้งที่ยังมีครรภ์(ตายทั้งกลม) ตกลงกันว่า จักเผา จึงหามไปป่าช้า ฯ ในคนเหล่านั้น (เฉพาะ) ที่พักไว้ในป่าช้า ๕ คนด้วยคำสั่งว่า พวกท่านจงเผา ที่เหลือพากันไป(กลับ)บ้าน ฯ หนุมน้อยยสะ เอาหลาวแทงศพนั้น พลิกกลับไปกลับมา เผาอยู่ กลับได้อสุกัญญาแล้ว ฯ นายสะผู้ ترامวัยนั้น แสดง(ร่างศพ) แก่สหายน ๔ คน เมื่อนอกนี้ว่า ท่านผู้เจริญ พวกท่านจงดู ศพนี้ มีหนังลอกแล้ว ตรงที่นั้น ๆ จรุงรูปร่าง โคด่าง ไม่สะอาด มีกลิ่นเหม็น น่าเกลียด ฯ เพื่อนทั้ง ๔ คนเมื่อนั้น ก็กลับได้อสุกัญญา ในศพนั้น(เช่นกัน) ฯ ทั้ง ๕ คนนั้น ไปบ้านบอกแก่สหายนที่เหลือ ฯ ส่วนนายสะผู้ ترامวัย กลับไปเรือนแล้วบอกแก่มารดาบิดาและภริยา ฯ คนเหล่านั้นแม่ทั้งหมด เจริญอสุกัญญาแล้ว ฯ นี้เป็นบุรพกรรมของคน ๕๕ คน มียสกุลบุตรเป็นหัวหน้า นั้น ฯ เพราะฉะนั้นแล ความสำคัญในเรือนที่คราครำไปด้วยสตรีว่าเป็นคูป่าช้า จึงเกิดแก่ยสะ ฯ แลด้วยอุปนิสัยสมบัตินั้น การบรรลुकุณพิเศษ จึงบังเกิดแก่พวกเขาทุกคน ฯ คนเหล่านั้น ได้รับผลที่ตนปรรณาคแล้วเหมือนกัน ด้วยประการอย่างนี้ ฯ หาใช่เราเห็นแก่หน้าให้ไม่ ดังนี้ ฯ

๒. ภิคุชัฏทังหลายทูลถามว่า พระเจ้าข้า ก็ พระกัสสปเถระทั้ง ๓ มีพระอรุณเวลกัสสปะเป็นต้น ทำกรรมอะไรไว้ ฯ พระบรมศาสดา ตรัสว่า พระกัสสปเถระทั้ง ๓ ปรรณาคความเป็นพระอรหันต์เหมือนกัน ทำบุญแล้ว ฯ ก็ (นับ)แต่ขึ้นไป ๙๒ กัลป์ พระพุทธเจ้า ๒ พระองค์คือ พระติสสพุทธเจ้า

พระศุสสพุทธเจ้า เสด็จอุบัติแล้ว ๆ พระราชา พระนามว่ามหินทะ ได้เป็นพระชนกของพระศุสสพุทธเจ้า ๆ ก็เมื่อพระองค์ ทรงบรรลุประสัมโพธิญาณแล้ว พระโอรสองค์เล็กของพระราชา ได้เป็นพระอัครสาวก บุตรของปุโรหิต ได้เป็นพระสาวกองค์รอง(สาวกที่ ๒) ๆ พระราชาเสด็จไปสำนักพระบรมศาสดา ทรงตรวจดูชนเหล่านั้นว่า โอรสองค์โตของเรา เป็นพระพุทธเจ้า โอรสองค์เล็ก เป็นพระอัครสาวก บุตรชายของปุโรหิต เป็นสาวกองค์รอง แล้วทรงเปล่งอุทาน ๓ ครั้งว่า พระพุทธเจ้า ของเราเที่ยวละ พระธรรม(กั) ของเราดูเดียวกัน พระสงฆ์(กั) ของเราเช่นกัน ขอนอบน้อมพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ผู้เป็นพระอรหันต์ ตรัสรู้โดยชอบด้วยพระองค์เอง ดังนี้แล้ว หมอบลงแทบเบื้องพระบาทพระบรมศาสดา ทรงรับปฎิญาว่า พระพุทธเจ้าข้า บัดนี้ เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมนั่งหลับ ในที่สุดแห่งอายุประมาณเก้าหมื่นปี ขอพระองค์อย่าเสด็จไปประตู่เรือนของคนเหล่านี้ จงทรงรับปัจจัย ๔ ของหม่อมฉันตราบเท่าที่หม่อมฉันยังมีชีวิตอยู่ ดังนี้แล้วทรงกระทำพุทธอุปัฏฐากเป็นประจำ ๆ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔ แปล ไทยเป็นมคธ

๑. ขสกุลปุตตปมฺหา ปญจปญญาส ชนา ก็ กมฺมํ กรีสฺส ฆนฺเตติฯ
 เอเตปิ เอกสฺส พุทฺธสฺส สนฺติเก อรหตฺตํ ปตฺถเนตฺตา พหุํ ปุณฺณกมฺมํ
 กตฺวา อปรภาเค อนุปฺปนฺเน พุทฺธเส สหายกา หุตฺวา วคฺคพฺนฺเชน
 ปุณฺณานิ กโรนฺตา อนาถสรีรานิ ปฏฺิษคฺคณฺตา วิจรีสุฯ เต เอกทิวสํ
 สคพฺภํ อิตฺถิ กาลกตํ ทิสฺวา ฌาเปสฺสามาติ สฺसानํ หรีสุฯ เตสุ ปญจ
 ชเน ตุมฺเห ฌาเปถาติ สฺसानเ จเปตฺวา เสสา กามํ ปวิญฺจาฯ ยสทารโก
 ตํ สรีริํ สฺสุเลหิ วิชฺฌิตฺวา ปรีวตฺเตตฺวา ปรีวตฺเตตฺวา ฌาเปนฺโต อสฺสภสฺสณฺ
 ปฏฺิถิฯ อิตฺเรสํปิ จคฺนฺนํ ชนानํ ปสฺสถ โภ อิมํ สรีริํ ตตฺถ ตตฺถ
 วิทฺธสฺสจมฺมํ กพรโครูปิํ วิย อสฺสจิํ ทคฺคณฺธํ ปฏฺิถฺถนฺติ ทสฺเสสิฯ เตปิ
 ตตฺถ อสฺสภสฺสณฺ ปฏฺิถิํสุฯ เต ปญจ ชนา กามํ กนฺตฺวา เสสสหายกานํ
 กถยีสฺสุฯ ยโส ปน ทารโก เหนํ กนฺตฺวา มาตาปีตฺถนฺนจ ภิรียาย จ
 กเถสิฯ เต สพฺเพปิ อสฺสภํ ภาวยีสฺสุฯ อิทฺเมเตสํ ปุพฺพกมฺมํฯ เตเนว
 ยสสฺส อิตฺถาคาเร สฺसानสฺสณฺญา อุปฺปชฺชิฯ ตาย จ อุปฺนิสฺสยสมฺปตฺติยา
 สพฺเพสํ วิเสสาธคโม นิพฺพตฺติฯ เอวํ อิมเ อตฺตนา ปตฺถิตฺเมว ลภีสุฯ
 นานํ มุขํ โอลเเกตฺวา ทมฺมิติฯ

๒. อรุเวลกสฺสปาทโย ปน ฆนฺเต ก็ กรีสฺสติฯ อรหตฺตเมว ปตฺถेतฺ
 วา ปุณฺณานิ กรีสฺสุฯ อิตฺ หิ เทวานวุตฺกปฺเป ติสฺโส สฺสสฺสติ เทว
 พุทฺธา อุปฺชชฺชิสุฯ สฺสสฺสพฺุทฺธสฺส มหิโนโท นาม ราชา ปิตา อโหสิฯ
 ตสฺมี ปน สมฺโพธิํ ปตฺเต รมฺโฆ กนิญฺจปฺตฺโต อคฺคสาวโก ปุโรหิต-
 ปฺตฺโต ทุติยสาวโก อโหสิฯ ราชา สตฺถุ สนฺติกํ กนฺตฺวา ฆญฺจปฺตฺโต
 เม พุทฺโธ กนิญฺจปฺตฺโต อคฺคสาวโก ปุโรหิตปฺตฺโต ทุติยสาวโกติ เต
 โอลเเกตฺวา มเมว พุทฺโธ มเมว รมฺโฆ มเมว สจฺโฆ นโม ตสฺส
 ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺสาติ ติกฺขตฺตํ อุทานํ อุทานตฺวา สตฺถุ

ปาทมูละ นิปชชิตฺวา ภูนฺเต อิทานิ เม นวุตฺตวสฺสสฺสพริมาณสฺส
อายุโน โภกฺกิยํ นิสิตฺตฺวา นิตฺทายนกาโล วีย อญฺเณสํ เกหฺทวารํ อคนฺตฺวา
ยวาวํ ชีวามิ ตาว เม จตฺตารो ปจฺจเย อธิวเสถาติ ปฏฺิณฺณํ คเหตุวา
นิพฺพุทฺธิ พุทฺธฺปฏฺิณฺณํ กโรติ ฯ
